

ment; però és que el que hi ha és sens dubte un compost format amb *siſja* 'clot pregon', cat. antic *cija*, com la *-tj-* de la forma actual. Potser ja llatí BALTEI CĒIAS 'els abismes del balç'. O bé simplement suma dels dos mots quasi sinònims, a la manera de *Coll de Port*:⁵ enganxament en una enumeració repetida: *balçs, ciges...*

Crec que aquesta combinació es repetí en altres llocs. *Balsièges* a la Lozère, poble 5 k. SO. de Mende (sobre el qual, veg. el que n'escruien, sense veure-li¹⁰ etimologia, Nauton i Flutre, *RLiR* xxii, 53, n. 9); *Bes-sèges* en el departament Gard, 20 k. al N. d'Alès, que apareix com *Balzeguis* a l'Edat Mitjana (mal copiat *Balzeguis* en un doc. de 1318 (cf. el *Di. Top. du Gard* de Germer Durand). Car recordem que *siſja* (CEIA)¹⁵ també és llenguadocià, amb la forma *ciejo/sieja* (Alibert etc., en l'article del *DECat*); potser també *Vergèze*, altre municipi del Gard (prop de Vauvert, districte Nimes), si és que és metàtesi de **Vercège* o cosa semblant.²

A la Garrotxa, en fi, tenim un nom semblant, que és ben difícil que no s'hi relacioni (o potser identifi-qui) lingüísticament: prop de Begudà, «la collada de Sant Cosme, anomenada de *Pulsiges*» (Danés, *Llibre*²⁵ *d'Olot*, 60), majorment essent en un coll de muntanyes considerables, on no poden mancar balços i precipicis (*ciges*). Car no costa endevinar que un **bulsi-ges* (< *b(ə)uſiſas* × *bəlsiſas*), quedant desconnectat de *balç* fos atret a l'òrbita de *polsòs*, *polseguera* etc.³⁰

Especulo sobre la possibilitat que sigui d'allí un «rio quem dicunt *Balcabug*», dada isolada, que Monsalv. (xv, 23.19) troba en un doc. de 1006 del comtat de Besalú, imaginant que hi hagués error de lectura per *Balçei* (o *-cebig*).³⁵

De tota manera, no és possible identificar-lo localment ni amb *Pulsiges* ni amb *Baussitges*, perquè va documentat com afrontació Oest d'un paratge prop del Ter no lluny de Ripoll, i al Sud del Taga; però sí que en podria ser un altre duplicat lingüístic.⁴⁰ Afegim-hi encara, a benefici d'inventari, un *Berségi* que Holder troba en una inscripció del Gers, car no demostra que sigui NP, com ell creu, ni que sigui genitiu.

¹ Fora del *Baucilles* del doc. de mj. S. XII, però com que aquest resta absolutament isolat, i contradit per tots els altres, ha de tenir una *ll* alterada, essent inexplicable lingüísticament, sens dubte contaminada, probablement a causa del nom del poble immediat; *Espolla*. Probablement, els escribes ho alterarien⁵⁰ veient que un *Bauciies* de llur model figurava (allí i pertot) al costat d'*Espolles*. — ² Hi ha una pda. o comellar *Bergèia* te. Coll de Nargó (xvii, 61). Més difícil i dubtós l'aparellament en aquests dos casos. Però ni en el de Coll de Nargó no seria inconcebible imaginar que de la suma de *-z + ç* (*balz + CEIA*) pogués resultar una sonorització.

† *Bauzà*, V. *Bauçà* *Bavamolle* (c. 900)?, V. *Vilamolat* i *Baltimolle* (s. v. *balç*) *Bavastell*, V. *Bagastell*⁶⁰

Bavastrà, V. *Bagastrà* *El Bayer*, V. *Baber* *Les Bavesstes*, V. *Bagastell* *Baviereta*, V. *Baber* *La Baviu* (Alós), V. *Bivils* *Beà* (Lleida), V. *Baià*

BEADO, Sant ~

Pron.: *sambeádo* (nom d'uns camps i una coma (xx, 178) te. Unarre (pall.); *Sant Biado*, ermita de ~, prop de Cerbi, *Nom. C.E.C.*²) «Cervi --- entre el poble i el port [que duu a la vall d'Usto, Coserans] es troba l'ermita de *Sant Beat*, que conserva una curiosa tradició», Morelló (*La Vall d'Àneu*, p. 35). Valgui «Beat» com identificació etimològica, però la realitat és *Beado* amb *-o*, en el país, i amb la *-o* pre-catalana, com és natural (*E.T.C.* I, 122).

En aquest NL del Pall. Superior tenim una repetició del nom de *Saint Beat*, vileta de l'Alt Comenge (del qual tracto en *Btr. z. Nfg.* 1973, 234-5, amb la hipòtesi, força segura, que aquest «sant» no sigui més que una disfressa cristiana del nom pagà, aquità, *SEM-BETTEN*, trobat en inscripcions allí mateix, i explicable lingüísticament per la terminació *-TENN(IS)* que tenia vida funcional en aqueix dialecte antic ibero-basc; i vegeu també la «curiosa tradició» al·ludida per Morelló, que a mà no en tinc nota.

La Beana (Sorita), V. *Baià* *Beanta* (Vinebre), V. *Besan*, *-anta* *Bear*, erroni per *Biarra* (Portvendres)

BEATA, -ATES, -ATOS

Singular, almenys, que aqueixos noms es trobin en general (i quasi solament) en terres valencianes (i, pocs de balears); doncs sobre substrat mossàrab: ¿vindrien tots de sobrenoms de gent santa o massa devota? La màxima desconfiança la inspira la repetició del nom en la forma més clara, en tres paratges diferents, en la franja més conservadora del Migjorn val., com a nom d'avencs o rodals molt trencats, de mal país.

Em refereixo *a*) a la Sima de *beàta* (que només un dels informadors digué *de la beàta*), en el te. de Montesa (xxxii, 62.5); i *b*), vall amunt, en te. de Vallada, el *Barranc de beàta*, sense article (xxxii, 73.6); i *c*): *Beata* pda. en te. Benissuera, una vintena de k. lluny d'aquells dos (amb el te. de l'Olleria entremig). Si fos una ermita o àdhuc una cova habitable pensariem en alguna santa dona penitenta, però cap s'enfonyaria en un avenc; vist que en el te. de Vallada, abunden més que enlloc els avencs i forats (recordem que és on h iha el famós i antic *Gara-moixent* (< àr. *gār* 'cova'); en el barranc que em diuen d'aquest terme, es pot tractar del mateix.

No se'ns escapi, doncs, que és possible i probable, goso dir, que es tracti d'una resposta mossàrab del cat. *badat/badada/badall/badaluc* 'roca fesa': *BATATA* pronunciat pels moros *bātāta* amb *ʔ* emfàtic però sonor, oït **bedata* pels pobladors catalans, i pron. *beata*